

1.

De Nissan Qashqai draaide knisperend de oprijlaan, für Gäste, op.

‘We hebben het gevonden’, zei Heleen.

Overal hing de geur van pijnbomen in deze Indian summer. Het was even zoeken geweest, zo tussen de bossen, maar ze waren gearriveerd. Even een weekje zonder de kinderen. Hun keus was gevallen op hotel Waldschänke in de buurt van Tüddern, net over de grens met Nederland. Dan had je het gevoel toch nog ergens in het buitenland te zijn. Waldschänke ligt midden in de bossen van het Westerholtz tussen Tüddern en Süsterseel, postadres ‘an der Waldschänke 1’, gemeente Selfkant, grenzend aan het Tüdderner Fenn dat weer grenst aan de Roode beek.

Het Nederlandse woord voor Waldschänke is ‘bosherberg’. Waldschänke betreft een centraal gebouw in gebroken wit met luikjes in donkergroen en glas-in-lood ramen met aan beide zijden een uitbouw. De toegang wordt gevormd door straatklinkers afgewisseld met grijze tegels van hardsteen. De rechteruitbouw bestaat uit boogvormige arcades, ingericht als eetruimte voor het restaurant. Dit restaurant straalt een bijzondere charme uit. Natuur- en cultuurliefhebbers,

voetgangers, fietsers, maar bovendien levensgenieters vinden hier de rust om het 'goed leven' te genieten. Het hotel gedeelte ligt aan de linkerkant. 's Avonds is het geheel sfeervol verlicht door middel van grote glazen bollen. Het bier dat wordt geschonken is Bitburger te zien aan de twee witte zuilen voor het hoofdgebouw met een Bitburger-lantaarn erop. Een ander bier dat er getapt wordt is Schneider Weisse (alkoholfrei).
Openingstijden zomerseizoen: Di-Sa 17.00-21.00 Uhr, So 12.00-14.00 Uhr, 17.00-21.00 Uhr. Het leek alsof er een bus voor de deur stopte.

2.

Het was een ideale uitspanning om eens een weekje er tussenuit te zijn. Zomaar in Duitsland, maar dan toch kort bij Nederland. Het heet officieel Waldschänke Selfkant. De naam Selfkant is afgeleid van het riviertje de Safel, of Saeffelerbach, die aan de noordkant dwars door dit gebied stroomt en bij Nieuwstadt in de Roode Beek uitmondt. 'Safel' betekent zandige löss. De auto parkeren hoefde niet er kwam een piccolo naar buiten die aanbod om de auto weg te zetten. Ze laadden de koffers uit en werden 'herzlich' ontvangen.

‘Nou moeten we ook nog Duits gaan spreken’, zei Heleen.

Ze droeg korte zwarte laarsjes, een mayo, kort zwart rokje, gedistingeerd kort jasje, opgestoken geblondeerd haar en een make-upje.

‘Nederlands verstaan ze hier heel goed’, antwoordde Willem. Italiaanse schoenen, zwarte spijkerbroek, hemd zonder mouwen, stoppelbaardje, gemillimeterd haar en een studentikoze bril.

‘Eens even kijken waar onze hotelkamer is, aahh, hier op nummer 6.’

Een luxe ingerichte suite met uitzicht op het bos. Ideaal om tot rust te komen. Heleen zetelde zich in een relax-fauteuil die rechts in de kamer stond.

‘Als jij even de spullen opruimt, dan ben ik even weg voor zaken’, zei Willem.

‘Ach, jij met je zaken’, lachtte Heleen.

Willem pakte de Nissan Qashqai en reed weg naar restaurant Medo in Tüddern, vlak bij de Nederlandse grens. Daar zaten zijn kompanen al op hem te wachten.

‘Wat ben je laat’, zei er een.

Restaurant Medo was een pastelgeel gestukt gebouw dat dwars op de Neustraße lag. Speciaal voor Gaffels, Diebels, Bitburger en Erdinger bier. Ideaal voor geheime ontmoetingen. Ze hadden een kort onderhoud. Buiten Reinoud was ook Otto

erbij. Na dit kort oponthoud ging Willem weer terug naar Waldschänke. 'De zaken gaan goed, mompelde hij voor zich uit', 'alles im Grif'.

Bij het hotel aangekomen parkeerde Willem zijn Nissan Qashqai en omhelsde hij Heleen, die zich klaar had gemaakt voor het avondeten.

'Heerlijk toch die rust', ademde ze uit.

Willem trok andere kleren aan en was ook klaar voor het avondeten:

Bruschetta, Rindfleischsuppe mit Einlage, Kalbsteak mit Pfefferrahmsoße, Joghurtparfait mit Amarenakirschen. Het was goed tafelen. Ze lieten de centen rollen.

'Wat gaan we morgen doen?', opperde Heleen.

'We kunnen naar het Safaripark hier om de hoek, maar we kunnen ook naar Millen, met haar oude kern.'

'Laten we maar naar Millen gaan', antwoordde Heleen.

'Dat lijkt me spannend.'

3.

Heleen zaten vredig op een bankje voor de proosdij van Millen. De kersenbomen bloeiden. Zoals ook de Sneeuwappels. Hun bloesems hingen als trossen naar beneden, omdat er 's nachts vorst was geweest. Ze keek in de verte naar het leien dak

van de zaalkerk en zag het met Maaskeien opgetrokken gedeelte. Roeken pikten voorzichtig in het pas opgeschoten gras. Uiteraard was de roekoe-roekoe weer van de partij.

‘Alles is hier nog oud’, dacht Heleen vredig. Een oase van rust.

Ze keek nog eens naar de oude Benedictijnse proosdij Millen. Maar als parel stond ze daar te staan de Proosdij en bijbehorende Proosdijhoeve met drie boogpoorten daterende uit het begin van de achttiende eeuw, roerloos te wachten op een voorbijganger. In deze Benedictijnse Proosdij Millen was met een houten beeld op de binnenplaats neergezet met ‘Ora et Labora’. Rond begin van de twaalfde eeuw werd uit een schenking van de hoge heren van Millen de abt Kuno van Siegburg, stichtingstijd van deze abdij midden elfde eeuw, naar voren geschoven. Het oudste gedeelte van het gebouw is de west helft uit het jaar eind zeventiende eeuw, die echter in begin negentiende eeuw sterk verandert werd. De oosthelft met klokgevel met het jaartal zeventiende/achttiende eeuw schijnt toen geheel herbouwd te zijn. Tevens werd het sinds negentiende eeuw als schoolgebouw en zusterverblijf van Millen gebruikt. Nu is het voorste gedeelte in gebruik als trouwlocatie van de gemeente en boven op zolder was de

Heimatverein gehuisvest. Het jongere gedeelte is opgetrokken in kruisverband, in het oudere gedeelte is geen regelmatig patroon te herkennen. Er is een originele ingang opgetrokken uit een hardstenen omlijsting aanwezig. Alle ramen waren in glas-in-lood. Boven is een grote huisgevelsierlijst met het opschrift 'anno domini, 1586'. Aan de lange zijde vinden we een mooi dubbelwapen met het jaartal eind zestiende eeuw, op de zijde van de man vinden we een klimmende gekroonde leeuw, aan de zijde van de vrouw een dwarsbalk. Dit was het wapen van proost Spies von Büllesheim. In achttienhonderd werd de Proosdij ontmanteld. Dichterbij konden ze niet komen. 'Genoeg historie gegeten', zei Heleen. 'Kom we gaan een kopje koffie drinken in Café Bistro die Zehntscheune in Millen. Aan de Johann Grein Straße. Daar waar alles ook begonnen is.' De Zehntscheune werd gebouwd in eind achttiende eeuw en is afgeleid van de Tiendschuur waarin de uitbaterij gevestigd is. Een tiendschuur is het gebouw waarin tijdens het Ancien Régime de belasting van de pachters aan de kasteelheer (of aan het klooster) werd afgedragen. De boeren stonden 'een tiende' van hun oogst af als belasting 'in natura', de tienden. De Tiendschuur, de Proosdij en de parochiekerk lagen allemaal in één blok en vormen het historische hart van Millen.

Vol goede moed liep Willem door Millen. Een dorp dat hij in zijn hart gesloten had. Hier was nog de historie en de nostalgie. Hier herleefde het verleden. Hij ging aan een tafeltje zitten in het gras voor de Tiendschuur.

‘We hebben vakantie’, zei hij tegen Heleen.

‘Laten we het er maar van nemen en voorts bestelde hij een grote coupe ijs.’

4.

De ervaring van de zomer is zo opmerkelijk dat de nazomerperiodes in verschillende landen eigen namen hebben gekregen. Warmteperiodes in het najaar hebben meerdere namen. Kranenzomer, Michielszomer, Indian Summer en de Oudewijvenzomer. Vooral die laatste spreekt tot de verbeelding. Deze oudewijvenzomer komt voor tussen 17 en 25 september en is te herkennen aan de vele lange spindraden die in de bossen hangen. In de rest van het jaar zie je dit niet. In het verleden wist men hiervoor geen verklaring en de fantasie werd geprikkeld. Noodlotsgodinnen zouden levensdraden spinnen, oude vrouwen zouden conflicten hebben en elkaar met wapperende lange grijze haren door het bos achterna zitten. Want pas vroeg in de ochtend waren de draden zichtbaar en dus moest het in de nacht gebeurd zijn. Griezellig